

KONKORDATO HUKUKUNDA ALACAKLILARIN İTİRAZ VE DAVA HAKLARI

Mustafa YAVUZ*

ÖZ

2004 sayılı İcra ve İflas Kanununda 7101 ve 7155 sayılı Kanunlarla yapılan değişiklikler kapsamında, alacaklılar ile borçlunun bir müzakere sonrasında anlaşmaları ve bu anlaşmanın mahkemece tasdiki esasına dayanan “konkordato” kurumu daha aktif ve uygulanabilir hale getirilmiştir. Konkordato talebi sonrasında borçluya geçici ve kesin mühlet verilmesi ve buna bağlı olarak aleyhine amme alacakları da dâhil olmak üzere hiçbir takibin yapılamaması ve evvelce başlamış takiplerin durması, ihtiyati tedbir ve ihtiyati haciz kararlarının uygulanmaması karşısında kanun koyucu, menfaatler dengesine uygun olarak borçlunun alacaklılarına da bir takım itiraz ve dava hakları tanımıştır. İşte bu çalışmada, konkordato hukukunda alacaklıların itiraz ve dava hakları detaylı olarak ele alınmış ve incelenmiştir.

Anahtar Sözcükler: Konkordato, alacaklı, geçici mühlet, kesin mühlet, konkordatonun tasdiki itiraz, dava yolu.

1. GİRİŞ

Ülkemizde 2001 yılında yaşanan ekonomik krizden sonra 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununda (T.C. Yasalar, 19.06.1932) (İİK) yapılan düzenlemeyle “iflasın ertelenmesi” kurumu getirilmiş; fakat söz konusu kurumun işleyişinde alacaklıların herhangi bir şekilde söz sahibi olmaması, sürecin borçlu ve mahkeme arasında yürütülmesi, kötüye kullanım ve yaşanan yargılama sorunları nedeniyle 7101 sayılı **İcra ve İflas Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun** (T.C. Yasalar, 15.03.2018) ile iflasın ertelenmesi kurumu uygulamadan kaldırılarak, bunun yerine alacaklılar ile borçlunun bir müzakere sonrasında anlaşmaları ve bu anlaşmanın mahkemece tasdiki esasına dayanan “konkordato” kurumu daha etkin ve aktif hale getirilmiştir (Yavuz, Ekim 2018, 529). Bu noktada, iflasın ertelenmesinin yürürlükten kaldırılması ile birlikte uygulamada konkordato ön plana çıkmış ve mali yapısı bozulan şirketler açısından başvurulacak önemli bir kurum (Aslanoğlu, Duygu Özalp ve Ali Özalp, 2018, 78) haline gelmiştir.

* Gümrük ve Ticaret Uzmanı

Dürüst borçluları iflastan korumayı amaçlayan ve bir icra-iflas hukuku kurumu olan konkordato, uygulamada vade konkordatosu ve tenzilat konkordatosu olarak ikiye ayrılmaktadır. Tenzilat konkordatosunda alacaklılar, borçluya karşı, alacaklarının belirli bir yüzdesini tahsil etmekten vazgeçmekte ve borçlu borçlarının konkordatoda kabul edilen kısmını (yüzdesini) ödemek suretiyle borçlarının tamamından kurtulmaktadır. Vade konkordatosunda ise borçlu borcunun tamamını ödemek için alacaklılarından bir vade istemekte veya borçlarını taksitlendirmektedir.

Konun koyucu, borçluya konkordato talep ederek borçlarını ödemede tatil etme imkanı sağlarken, alacaklılara da konkordatonun belli aşamalarında itiraz ve dava hakkı tanıması ve böylelikle menfaatler dengesine uygun bir düzenleme yapmaya çalışmıştır.

İşte bu çalışmada, konkordato hukukunda alacaklıların itiraz ve dava hakları, İİK'nın sistematik yapısı içinde tüm yönleriyle incelenmiş ve değerlendirilmiştir.

2. GENEL HATLARIYLA KONKORDATO

7101 sayılı Torba Kanunla yeniden tanzim edilen konkordato, hali hazırda İİK'nın 285 ila 309/1 maddelerinde düzenlenmiş bulunmaktadır. Esas itibariyle konkordato, *“borçların yeniden yapılandırılması suretiyle iflasa tabi borçluların mali durumunun düzeltilerek iflastan kurtulmasını, diğer borçluların ise mali durumunun düzeltilmesini amaçlayan, alacaklıların da belirli bir tenzilatla veya vadede alacağına kavuşmasını sağlayan ve mahkemenin tasdiğiyle taraflar açısından bağlayıcı hale gelen bir anlaşma”* şeklinde tanımlanabilir. Son değişiklikler ışığında konkordato hakkında kısaca bilgi vermek gerekirse;

Borçlarını, vadesi geldiği halde ödeyemeyen veya vadesinde ödeyememe tehlikesi altında bulunan herhangi bir borçlu, vade verilmek veya tenzilat yapılmak suretiyle borçlarını ödeyebilmek veya muhtemel bir iflastan kurtulmak için asliye ticaret mahkemesinden İİK'nın 285. maddesi uyarınca konkordato talep edebilir. İflâs talebinde bulunabilecek her alacaklı da, gerekçeli bir dilekçeyle, borçlu hakkında konkordato işlemlerinin başlatılmasını isteyebilir.

Konkordato talebi üzerine mahkeme, başvuruda sunulması gereken belgelerin eksiksiz olarak mevcut olduğunu tespit ettiğinde derhal 3 aylık geçici mühlet kararı verir ve borçlunun malvarlığının muhafazası için gerekli gördüğü bütün tedbirleri alır ve konkordato komiseri atar. Söz konusu süre, talep üzerine en fazla 2 ay daha

uzatılabilir. Konkordatonun başarıya ulaşmasının mümkün olduğunun anlaşılması halinde ise mahkeme, borçluya geçici mühlet içinde 1 yıllık kesin mühlet verir. Güçlük arz eden özel durumlarda kesin mühlet, komiserin bu durumu açıklayan gerekçeli raporu ve talebi üzerine mahkemece 6 aya kadar uzatılabilir. O halde, konkordato kapsamında verilen geçici ve kesin mühlet sürelerinin toplamı en fazla $[(3 + 2) + (12 + 6)] = 23$ ay olabilir.

Diğer taraftan, geçici ve kesin mühlet kararları, İİK'nın 288. maddesinde belirtilen esaslar çerçevesinde ticaret sicili gazetesinde ve Basın İlan Kurumunun internet portalında ilan olunur ve ilgili yerlere bildirilir. Mahkemece verilen geçici ve kesin mühlet içinde borçlu aleyhine 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna (T.C. Yasalar, 28.07.1953) göre yapılan takipler de dâhil olmak üzere hiçbir takip yapılamaz ve evvelce başlamış takipler durur, ihtiyati tedbir ve ihtiyati haciz kararları uygulanmaz, bir takip muamelesi ile kesilebilen zamanaşımı ve hak düşüren müddetler işlemez. Borçlu da, mahkemece görevlendirilen konkordato komiserinin nezareti altında işlerine devam edebilir.

İİK'nın 305. maddesinde öngörülen şartların gerçekleşmesi durumunda konkordato projesi mahkeme tarafından tasdik edilir. Konkordatonun tasdiki kararında alacaklıların hangi ölçüde alacaklarından vazgeçtiği ve borçlunun borçlarını hangi takvim çerçevesinde ödeyeceği belirtilir. Konkordato, tasdik kararıyla bağlayıcı hale gelir ve bağlayıcı hale gelen konkordato, kural olarak konkordato talebinden önce veya komiserin izni olmaksızın mühlet içinde doğan bütün alacaklar için mecburidir.

Kesin mühletin verilmesinden sonra İİK md. 292'deki durumların gerçekleşmesi halinde veya konkordato mahkeme tarafından tasdik edilmediği takdirde konkordato talebinin reddine ve ayrıca borçlunun iflasa tabi şahıslardan olması ve doğrudan doğruya iflas sebeplerinden birinin mevcut olması halinde borçlunun iflasına resen karar verilir.

3. KONKORDATOYA İLİŞKİN ALACAKLILARIN İTİRAZ VE DAVA HAKLARI

3.1. Geçici ve Kesin Mühlet İçinde İtiraz ve Dava Hakkı

3.1.1. Mahkemece Verilen Geçici Mühlet Kararına İtiraz

Öncelikle belirtmek gerekir ki, bir borçlunun, konkordato başvurusunda bulunabilmesi için herhangi bir alacaklısının rızasını veya muvafakatini alması gerekmemektedir. Konkordato talebinde bulunulurken İİK'nın 286.

maddesinde öngörülen belgelerin mahkemeye sunulması yeterlidir. Konkordato talebi üzerine mahkemenin, ilgili belgelerin eksiksiz olarak mevcut olduğunu tespit ettiğinde derhal geçici mühlet kararı vermesi icap etmektedir. Hükmün lafzından, mahkeme tarafından yapılacak incelemenin, anılan hükümde belirtilen belgelerin tam olarak mahkemeye sunulup sunulmadığı ile sınırlı olduğu sonucuna ulaşılmaktadır. Zira mezkûr hükümde, geçici mühlet kararı verilirken konkordatonun başarıya ulaşmasının mümkün olup olmadığına dair bir inceleme ve değerlendirme yapılması mahkemeden istenilmemektedir. Ayrıca, konkordato başvurusuna ilişkin bilirkişi incelemesi de yaptırılması gerekmemektedir. Bu durumda, gerekli belgelerin sunulduğunun tespit edilmesi üzerine mahkeme tarafından borçluya üç ay süreyle geçici mühlet verilecektir. Bu mühlet, iki ay daha uzatılabilir; ancak, geçici mühletin toplam süresi beş ayı geçemez.

Görüldüğü üzere, konkordato başvurusunun mahkemece değerlendirildiği ve geçici mühlet verildiği aşamalarda mahkeme alacaklılara herhangi bir şekilde müracaat etmemekte ve bilgilerine başvurmamaktadır. Alacaklıların itiraz hakkı ise geçici mühlet verilmesi sonrasında doğmaktadır. Şöyle ki;

Mahkemece geçici mühlet kararı, ticaret sicili gazetesinde ve Basın-İlan Kurumunun resmi ilan portalında ilan olunur ve Kanunda sayılan yerlere bildirilir. İşte, sicil gazetesinde ve Basın İlan Kurumunun internet sayfasında yapılan ilanda ayrıca *“alacaklıların, ilandan itibaren yedi günlük kesin süre içinde dilekçeyle itiraz ederek konkordato mühleti verilmesini gerektiren bir hal bulunmadığını delilleriyle birlikte ileri sürebilecekleri ve bu çerçevede mahkemeden konkordato talebinin reddini isteyebilecekleri”* belirtilir (İİK md. 288/2). O halde, geçici mühlet kararının ilanı ile birlikte, alacaklılara ilandan itibaren yedi gün içerisinde itirazlarını bildirme imkanı tanınmıştır.

Bu çerçevede, alacaklılar Kanundaki yedi günlük süre içinde, konkordato mühletinin borçlunun mali durumunun iyileşmesine katkı sağlamayacağını, konkordatonun başarıya ulaşma şansının bulunmadığını, İİK’da sayılan belgelerin tamamının vermediğini veya verilen belgelerin gerçeğe aykırı bilgiler içerdiğini ileri sürebilir. Kanunda alacaklıların itirazlarının geçici mühlet içinde karara bağlanacağı açıkça belirtilmemekte; buna karşılık, İİK md. 289/2 hükmünde alacaklıların itirazlarının kesin mühlet kararı verilmeden önce dikkate alınacağı ifade edilmektedir. Ancak, bu hükümlerin bir arada değerlendirilmesinden, alacaklıların geçici mühlet içinde ileri sürdükleri itirazların sadece kesin mühlet kararı verilmeden önce dikkate alınacağı gibi

bir sonuç çıkarılmamalıdır. Borçlunun teklifinin alacaklıları zarara uğratacağı baştan belliyse, ileride başarı şansı bulunmayan konkordato başvurularını reddetmek için beş aylık geçici mühletin bitimi beklenmemelidir (Pekcanitez ve Erdönmez, 2018, 120).

Son olarak belirtelim ki, kanun koyucu, geçici mühlet talebinin kabulü, geçici komiser görevlendirilmesi, geçici mühletin uzatılması ve tedbirlere ilişkin kararlara karşı kanun yoluna başvurulmasını kanun koyucu yasaklamıştır. Bu durumda, geçici mühlet kararına karşı alacaklılar istinafa gitme hakkına sahip değildir.

3.1.2. Alacaklıların Kesin Mühlet Kararına Karşı İtiraz ve Dava Hakkının Olmaması

Mahkeme, geçici mühlet içinde kesin mühlete ilişkin kararını verir. Konkordatonun başarıya ulaşmasının mümkün olduğunun anlaşılması halinde borçluya bir yıllık kesin mühlet verilir. Güçlük arz eden özel durumlarda kesin mühlet, komiserin bu durumu açıklayan gerekçeli raporu ve talebi üzerine mahkemece altı aya kadar uzatılabilir.

Geçici mühlette olduğu gibi kesin mühlette de kanun yolu denetimi sınırlandırılmıştır. Gerçekten de, İİK'nın 293/1. maddesinde yer alan "*Kesin mühlet talebinin kabulü ile mühletin kaldırılması talebinin reddine ilişkin kararlara karşı kanun yoluna başvurulamaz.*" hükmü gereğince, mahkemenin kesin mühlet verilmesine dair kararının iptali için alacaklıların istinaf ve/veya temyiz yoluna başvurma hakkı bulunmamaktadır. Buna mukabil, kesin mühlet talebinin reddi kararlarına karşı ise kural olarak sadece borçlunun istinaf yoluna başvurabilmesi öngörülmüştür.

3.1.3. Kesin Mühletin Uzatılması Kararına İlişkin Dava Yolu

Güçlük arz eden özel durumlarda kesin mühlet, komiserin bu durumu açıklayan gerekçeli raporu ve talebi üzerine mahkemece altı aya kadar uzatılabilir. Borçlu da uzatma talebinde bulunabilir; bu takdirde komiserin görüşü alınır. Her iki hâlde de uzatma talebi kesin mühletin sonra ermesinden önce yapılır ve uzatma kararı vermeden önce, varsa alacaklılar kurulunun da görüşü alınır (İİK md. 289/5).

Öte yandan, İİK'da kesin mühletin uzatılması kararına karşı kanun yoluna başvurulup başvurulamayacağı konusunda açık bir hüküm bulunmamaktadır. Öğretide, Kanunda bu konuda açık bir yasaklama olmadığına göre asliye ticaret

mahkemesinin kesin mühletin uzatılmasına dair kararına karşı istinaf yoluna başvurulabilmesi gerektiği, aksi takdirde mahkemenin konkordato mühletine ilişkin bir kararına karşı daha kanun yolunun kapatılmış olacağı ve toplamda geçici mühletin verildiği tarihten itibaren yirmi üç ay boyunca alacaklıların mahkemenin verdiği kararları istinaf mahkemesi nezdinde tartışma olanağının kalmayacağı ifade edilmektedir (Pekcanitez ve Erdönmez, 2018, 123).

3.1.4. Konkordato Projesinin Alacaklıların Belli Bir Çoğunluğu ile Kabul Edilmesi Şartı

Alacaklılar, komiser tarafından yapılan ilanla, ilan tarihinden itibaren onbeş gün içinde alacaklarını bildirmeye davet olunur. Ayrıca, ilanın birer sureti adresi belli olan alacaklılara posta ile gönderilir. İlanda, alacaklarını bildirmeyen alacaklıların bilançoda kayıtlı olmadıkça konkordato projesinin müzakerelerine kabul edilmeyecekleri ihtarı da yazılır (İİK md. 299).

Konkordato projesinin tasdik edilip edilmeyeceğine ilişkin yargılama yapılmadan önce alacaklılar, söz konusu projeyi görüşmek üzere bir toplantı yapar. Bu çerçevede, konkordato projesinin hazırlanması, alacakların bildirilmesi ve tahkiki tamamlandıktan sonra komiser, yeni bir ilanla alacaklıları, konkordato projesini müzakere etmek üzere toplanmaya davet eder. İlanda alacaklıların, toplantıdan önceki yedi gün içinde belgeleri inceleyebilecekleri de bildirilir.

Alacaklılar toplantısına komiser başkanlık eder ve borçlunun durumu hakkında bir rapor verir. Borçlu gerekli açıklamaları yapmak üzere toplantıda hazır bulunmaya mecburdur. Konkordato projesi; “kaydedilmiş olan alacaklıların ve alacakların yarısını” veya “kaydedilmiş olan alacaklıların ¼’ini ve alacakların 2/3’sini” aşan bir çoğunluk tarafından imza edilmiş ise kabul edilmiş sayılır. Görüldüğü üzere, konkordato projesinin kabul nisabına ilişkin olarak iki seçenek öngörülmüştür. Bu durumda, alacaklı, toplantıda olumlu oy kullanmamış olmakla, dolaylı da olsa konkordato projesine itirazda bulunmuş olmaktadır.

3.1.5. Konkordatonun Mahkemede İncelenmesi Öncesinde Alacaklıların İtiraz Hakkı

Komiser, alacaklılar toplantısına ilişkin iltihak¹ süresinin bitmesinden itibaren en geç yedi gün içinde konkordatoya ilişkin bütün belgeleri, konkordato projesinin kabul edilip edilmediğine ve tasdikinin uygun olup olmadığına dair

1 Konkordato projesinin müzakereleri sonucunda oluşturulan konkordato tutanağı, kabul ve ret oylarını içerecek şekilde derhal imza olunur. Toplantının bitimini takip eden yedi gün içinde gerçekleşen iltihaklar da kabul olunur.

gerekçeli raporunu mahkemeye tevdi eder. Komiserin gerekçeli raporunu ve dosyayı tevdi alan mahkeme, konkordato hakkında karar vermek üzere yargılamaya başlar. Mahkeme, komiseri dinledikten sonra kısa bir zamanda ve her halde kesin mühlet içinde kararını vermek zorundadır. Karar vermek için tayin olunan duruşma günü ilan edilir. Bu ilana, itiraz edenlerin, itiraz sebeplerini duruşma gününden en az üç gün önce yazılı olarak bildirmek kaydıyla duruşmada hazır bulunabilecekleri de ilana yazılır (İİK md. 302/son, 304). Dolayısıyla, duruşma öncesinde alacaklılar, itirazlarını mahkemeye yazılı olarak bildirebilmektedir. Buna bağlı olarak, itiraz eden alacaklılar duruşmaya katılabilir ve itiraz gerekçelerini sözlü olarak mahkemeye iletebilir. Aksi halde, alacaklıların duruşmada hazır bulunarak itirazlarını dermeyeran etmeleri mümkün olmaz. Böyle bir sınırlama getirilmesinin nedeni, madde gerekçesinde (İcra ve İflas Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı Adalet Komisyonu Raporu, Esas No:1/913, S.Sayı:524.), “*her alacaklının duruşmada hazır bulunarak itirazlarını ileri sürmesinin yargılamayı çok aksatabileceği endişesi*” olarak ifade edilmiştir.

3.2. Konkordatonun Tasdiki Sonrasında İtiraz ve Dava Hakkı

3.2.1. Konkordatonun Tasdik Kararına Karşı Kanun Yoluna Başvurma

İİK'nın 305. maddesinde öngörülen şartların sağlanması halinde konkordato projesi mahkemece tasdik edilir.² Konkordatonun tasdiki kararında alacaklıların hangi ölçüde alacaklarından vazgeçtiği ve borçlunun borçlarını hangi takvim çerçevesinde ödeyeceği belirtilir. Konkordato, tasdik kararıyla kural olarak bağlayıcı hale gelir. Bağlayıcı hale gelen konkordato, konkordato talebinden önce veya komiserin izni olmaksızın mühlet içinde doğan bütün alacaklar için zorunludur.

Diğer taraftan, 7101 sayılı Kanunla İİK'ya “Kanun yolları” başlıklı 308/a maddesi eklenmiş olup, anılan maddede, “*Konkordato hakkında verilen karara karşı borçlu veya konkordato talep eden alacaklı, kararın tebliğinden; itiraz eden diğer alacaklılar ise tasdik kararının ilanından itibaren on gün içinde istinaf yoluna başvurabilir. Bölge adliye mahkemesi kararına karşı on gün içinde temyiz yoluna başvurulabilir. İstinaf ve temyiz incelemeleri, Hukuk Muhakemeleri Kanunu hükümlerine göre yapılır.*” denilmektedir. Anılan hüküm ile, konkordatonun tasdiki konusundaki kararlara karşı, herhangi bir

² Konkordato tasdik edilmezse mahkeme konkordato talebinin reddine karar verir ve bu karar ilan edilerek ilgili yerlere bildirilir. Borçlunun iflasa tabi şahıslardan olması ve doğrudan doğruya iflas sebeplerinden birinin mevcut olması halinde mahkeme, borçlunun iflasına resen karar verir (İİK md. 308).

miktar veya değer sınırı olmaksızın istinaf ve devamında temyiz kanun yolu öngörülmüştür.

Bu kapsamda, borçlu yanında ayrıca konkordato başvurusunun karara bağlanacağı duruşma öncesinde itiraz eden alacaklılara da konkordato hakkında verilen karara karşı kanun yoluna başvurabilme hakkı tanınmıştır. Alacaklılar, tasdik kararının ticaret sicili gazetesinde ilan edildiği (İİK md. 306/3) tarihten itibaren on gün içinde istinafa gidebilme hakkına sahiptir. Sürenin hesabında ilanın yayımlandığı gün hesaba katılmaz ve süre son günün tatil saatinde biter. Resmi tatil günleri, süreye dâhil olup, sürenin son gününün resmi tatil gününe rastlaması halinde süre tatili takip eden ilk iş günü çalışma saati sonunda biter (6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu (T.C. Yasalar, 04.02.2011) md. 92, 93).

İfade etmek gerekir ki, alacaklılar bakımından, konkordato hakkında verilen karara karşı itirazda bulunma hakkı sadece konkordatoya itiraz eden alacaklılara aittir. Konkordatoya itiraz etmeyen alacaklıların, karara karşı kanun yoluna başvurabilmesi mümkün değildir.

3.2.2. Çekişmeli Alacaklar Hakkında Dava

Konkordato başvurusuna itiraz etmiş alacaklılar yanında, alacakları itiraza uğramış olan alacaklılar, çekişmeli alacaklar için tasdik kararının ilanı tarihinden itibaren bir ay içinde dava açabilirler (İİK md. 308/b).

Öte yandan, tasdik kararını veren mahkeme, konkordato projesi uyarınca çekişmeli alacaklara isabet eden payın, kararın kesinleşmesine kadar borçlu tarafından, mahkemece belirlenen bir bankaya yatırılmasına karar verebilir. Süresi içinde dava açmamış olan alacaklılar, bu paydan ödeme yapılmasını talep edemezler; bu durumda yatırılan pay borçluya iade edilir (308/b-2).

3.2.3. Konkordatonun Kısmen Feshi

İİK'nın "Konkordatonun kısmen feshi" başlıklı 308/e maddesine göre; kendisine karşı konkordato projesi uyarınca ifada bulunulmayan her alacaklı, konkordato uyarınca kazanmış olduğu yeni hakları muhafaza etmekle birlikte konkordatoyu tasdik eden mahkemeye başvurarak kendisi hakkında konkordatoyu feshettirebilir. Bu bağlamda, konkordato mühleti verilmesinden önce doğmuş olan bir borcun, kesinleşen ve tasdik olunan konkordato projesi uyarınca ödenmemesi halinde ilgili alacaklı, konkordatoyu tasdik eden mahkemeden kendi alacaklarıyla ilgili olarak konkordatonun kısmen feshedilmesini talep edebilir.

Tasdik edilen konkordato, istisnalar dışında bütün alacaklılar bakımından bağlayıcı olduğundan, daha önce itirazda bulunup bulunmadığına bakılmaksızın tüm alacaklılar konkordatonun kısmen feshini isteyebilir. Fesih davası ise borçlu aleyhine açılır. Fesih talebi üzerine asliye ticaret mahkemesince verilecek hükmün tebliğinden itibaren on gün içinde ise istinaf yoluna başvurulabilir. Bölge adliye mahkemesi kararına karşı da tebliğ tarihinden itibaren on gün içinde temyiz yoluna gidilebilir (308/e-2).

Konkordatonun kısmen feshi kararı sadece bu konuda karar alan alacaklı bakımından sonuç doğurur. Bu karar diğer alacaklılara etki etmez. Konkordatonun feshi ile alacaklının alacağı eski haline döner. Yani bu alacak, konkordato projesindeki iskonto ya da vadeye tabi olmaksızın tam olarak talep edilebilir. Alacaklı daha önceden icra takibine başlamış ise, konkordatonun feshi ile birlikte bu takip canlanır ve alacaklı kaldığı yerden bu takibe devam edebilir. Ancak konkordatonun tasdiki kararıyla birlikte hacizler kendiliğinden düşeceği için (İİK m. 308/ç) alacaklının yeniden haciz talebinde bulunması gerekir (Pekcanıtez ve Erdönmez, 2018, 148).

3.2.4. Konkordatonun Tamamen Feshi

Her alacaklı, kötü niyetle sakatlanmış konkordatonun feshini tasdik kararını vermiş olan mahkemeden isteyebilir (308/f). Konkordatonun tamamen feshini, alacaklılar toplantısında olumlu oy kullanıp kullanmadığı ve karar duruşması öncesi itirazda bulunup bulunmadığı dikkate alınmaksızın tüm alacaklılar talep edebilir. Feshi davasına husumet borçluya yöneltilir ve dava konkordatoyu tasdik eden asliye ticaret mahkemesinde açılır. Hükümde davanın ne kadar sürede açılacağı belirtilmemiştir; bu durumda anılan dava tasdik kararının kesinleştiği tarihten itibaren on yıllık genel zamanaşımı süresi içinde açılması gerekir.

Davacı alacaklının, borçlunun konkordatoyu kötü niyetli olarak ne şekilde sakatladığını açıkça ortaya koyması gerekir. Mahkemece konkordatonun tamamen feshine dair verilecek karar tüm alacaklılar için geçerlidir. Fesih kararı ile birlikte, konkordato tüm hüküm ve sonuçlarıyla birlikte ortadan kalkar. Konkordatonun tamamen feshi kararı kesinleştiğinde de durum, ticaret sicili gazetesinde ve Basın İlan Kurumunun internet sayfasında ilan edilir ve ilgili yerlere bildirilir.

Yeri gelmişken belirtelim ki, konkordatonun tamamen feshedilmesi durumunda borçlunun iflasa tabi şahıslardan olması ve doğrudan doğruya iflas

sebeplerinden birinin mevcut olması halinde mahkeme, borçlunun iflasına resen karar verir (308/f-son).

4. SONUÇ

7101 sayılı Kanunla 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununda yapılan değişiklikler uyarınca borçlarını, vadesi geldiği halde ödeyemeyen veya vadesinde ödeyememe tehlikesi altında bulunan ticaret şirketleri de dâhil olmak üzere gerçek veya tüzel kişi herhangi bir borçlu, vade verilmek veya tenzilat yapılmak suretiyle borçlarını ödeyebilmek yahut muhtemel bir iflastan kurtulmak için asliye ticaret mahkemesinden konkordato talep edebilmektedir. Konkordato talebi üzerine mahkeme, gerekli belgelerin varlığı halinde derhal borçluya üç aylık geçici mühlet; konkordatonun başarıya ulaşmasının mümkün olduğunun anlaşılması halinde ise bir yıllık kesin mühlet vermektedir. Uzatmalarla birlikte geçici ve kesin mühlet, toplamda en fazla 23 ay olabilmektedir.

Borçlunun konkordato talebinde bulunabilmesi ve buna bağlı olarak aleyhine amme alacakları da dâhil olmak üzere hiçbir takibin yapılamaması ve evvelce başlamış takiplerin durması, ihtiyati tedbir ve ihtiyati haciz kararlarının uygulanmaması karşısında; menfaatler dengesine uygun olarak alacaklıya da bir takım itiraz ve dava hakları tanınmıştır. Bu hakları, konkordatonun mahkemece tasdiki öncesindeki (geçici ve kesin mühlet içindeki) ve sonrasındaki haklar şeklinde ikiye ayırmak mümkündür.

Alacaklılar, İİK’da öngörülen itiraz ve dava haklarını, süresi içinde ve gerektiği zamanda kullanarak kesin ve muhtemel zararlarını olabildiğince minimize etme imkanına kavuşmuş olacaktır.

KAYNAKÇA

Aslanoğlu, S., Özalp, A. D. ve Özalp, A. R. (2018). Bir Yeniden Yapılandırma Kurumu Olarak Konkordato Başvurusu, Geçici Mühlet ve Gerekçeleri, *Ekonomi, İşletme, Siyaset ve Uluslararası İlişkiler Dergisi (JEBPIR)*, 3(2) : 63-78.

İcra ve İflas Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı Adalet Komisyonu Raporu 1/913, S.Sayı:524.

Pekcanıtez, Hakan ve Erdönmez, Güray. (2018). 7101 Sayılı Kanunla Yürürlüğe Giren Konkordato Hükümlerinin Değerlendirilmesi, *Bankacılar Dergisi*, , 105 : 108-156.

T.C. Yasalar (19.06.1932). **2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu**. Ankara: Resmi Gazete (2128 sayılı).

T.C. Yasalar (28.07.1953). **6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun**. Ankara: Resmi Gazete (8469 sayılı).

T.C. Yasalar (04.02.2011). **6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu**. Ankara: Resmi Gazete (27836 sayılı).

T.C. Yasalar (15.03.2018). **7101 sayılı İcra ve İflas Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun**. Ankara: Resmi Gazete (30361 sayılı).

Yavuz, Mustafa. (2018). Son Düzenlemeler Bağlamında Konkordato Komiserinin Nitelikleri ile Görev ve Yükümlülükleri, *E-Yaklaşım*, 310, (26) : 529-535.